מודה בשטר שכתבו · מאחר שהלוה מודה בשטר חוב שהוציא עליו שטר אמת הוא אין המלוה צריך לחזור אחר העדים החתומין בו ולהעיד על חתימתן ולקיימו וה"נ הרי מודה שמכרו לו באחריות ואם השטר בטל לענין המכירה מפני שטר מתנה שקדמו לא בטיל לענין אחריות: **לא ניתן ליכתב** · מאחר שנתנו כבר במתנה ועל כרחו כתבו ליה זה: **להא שמעתא** · דרבא: **נימא לא ניתן ליכתב** · אלא שמע מינה לא בטיל שטרא משום האי טעמא: **לשבח קרקעות כילד** · רישא דידיה אין מוציאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות מנכסי' משועבדים מפני תקון העולם וקא מפרש לשבח קרקעות כילד: **והרי היא יוצאה מתחת ידו** · של לוקח שהנגזל מוציאה בדין: **כשהוא גובה** · כשהלוקח גובה מעות מן הגזלן: **מנכסים משועבדים** · טורף לקוחות שלקחו אחריו מפני שהאחריות שכתב בשטר מכירתו קודם למקחו: **ושבח מנכסים בני חורין** · ולא ממשועבדים מפני תקון העולם דאין הלקוחות יכולין להזהר בדבר שאין לו קלבה כגון אחריות השבח והפירות דבשלמא בקרן נזהרין להניח מקום לגבות ממנו ואי לא נזהרו אפסידו אנפשייהו: **נימא לא ניתן ליכתב** · שטר מכירה זה שהרי גזולה היתה ובטל השטר והאחריות שבו ואמאי גובה קרן מנכסי' משועבדים: **אי למ"ד** · בפ"ק [דף טו:]: **ניחא ליה דלא ליקרייה גזלנא** · אדם שמכר שדה גזולה לחבירו מחזר על הבעלים הראשונים ולוקחה מהם להעמיד ביד הלוקח כי היכי דלא ליקרייה גזלנא: **מפייס ליה למרה** · לוקחה מן הבעלים הראשונים: **הכא אברוחי קמברח ליה** · שהקנה לבנו קטן להבריח מזה: **שטריה מקיים ליה** · בתמיה אין דעתו להחזיקה בידו הלכך לא ניתן ליכתב הוא: **מתני' היה הוא תחילה לקוצרים** · ויש לו גדיש ועדיין לא יצא השער: **פוסק עמו** · באיזה שער שירצה לתת לו מהותו גדיש דכיון דיש לו אין כאן רבית דמעכשיו הוא קני לו ואע"פ שלא משך, דכי אין לו' נמי אבק רבית מדרבנן הוא, וכי יש לו לא גזור: **על העביט של ענבים** · כלי גדול שעוברין בו את הענבים לפני דריכה והם מתחממין ומתבשלים להוציא יינם יפה יפה ושל זיתים קרוי מעטן: **ועל הביצים של יוצר** · פוסק עם היוצר על הקדירות באיזו שער שירצה ואע"פ שלא יצא השער אם הכניס עפר ועשאו בילים שקורין מטונט"ש ועושה מהם קדירות: **ועל הסיד** · פוסק עמו משישקעו בכבשן אבנים והעצים לשרוף: ה"ג רבי יוסי אומר לעולם אינו פוסק עמו על הזבל עד שיהא לו זבל באשפות: **ופוסק עמו בשער הגבוה** · אם יפחות השער ממה שהוא עכשיו יתן לי כשער הזול, שער הגבוה היינו בזול שנותנין פירות הרבה בדמים מועטים: **יכול הוא לומר לו** · כשירצה שער הזול: **תן לי כזה או תן לי מעותי** · שהרי לא משך ויכול לחזור בו ואפילו מי שפרע ליכא הואיל ולא נתן מעותיו ע"מ לקבל עכשיו אלא לאחר זמן ובתוך כך נשתנה השער סתם דעתיה דאיניש אתרעא זולא פסיק: **גמ' כדורמוס** · איטליז רב וגדול: **באכלבי וארבי** · משיתחילו בעלי בתים ואוצרי פירות לפתוח אוצרותיהם וספינות באות בנהר המביאות תבואה למכור: **דמשוך תרעייהו** · לזמן מרובה: ה"ג בתוספתא היו חדשות מארבע וישנות משלש: **אין פוסקין על חדשות מארבע עד שילא שער לחדש ולישן** · דהא דחדשים מארבע משום דלא יבשו עדיין כל הצורך והפוסק על החדשות לא יקבלם הימנו עכשיו אלא לאחר זמן כשיתייבשו כל צרכם לפיכך אין פוסק עליהן לקבל עליהן ארבע סאין בסלע עד שילא השער בארבע לחדש ולישן: **היו של לקוטות מארבע** · שהם תבואות לקוטות אין יפין שלוקטין בכמה שדות ומערבין שיבלי שיפין עם שיבלי חטין: **אין פוסקין עם בעל הבית מארבע** · עד שילא השער של ד' ללוקט ולמוכר: **יזיף מלקוט** · תבואה מעורבת: **אין לוין על שער שבשוק** · אני שמעתי אין לוין מעות בדרך הלואה ע"מ שאם לא אשלם לך מעות עד זמן פלוני אתן לך פירות כשער של עכשיו, דאע"ג דבדרך מקח וממכר שרי, בדרך הלואה אסור ובהלכות גדולות מפרש אין לוין סאה בסאה על סמך שער שבשוק דנימא הואיל וחיטי בהיני וחיטי בשילי הוה ליה כעד שיהא בני או עד שתמלא מפתח' (לקמן דף עה:): **דיזפי בתשרי** · מעות: **ופרעי פירות בטבת** · כשער של תשרי ולשון אחר לוין חטין ופורעין חטין: **ממקום למקום** · ממקום הזול למקום היוקר: **תנה לי** · [א]ואוליכנה ואעשה צרכי במעות עד זמן פלוני:

*מודה בשטר שכתבו אינו צריך לקיימו וגובה מנכסים משועבדים? אמר ליה רבא מי דמי: התם ניתן להכתב הכא לא ניתן להכתב, יתיב מרימר וקאמר להא שמעתא אמר ליה רבינא למרימר אלא הא דאמר ר' יוחנן גזירה שמא יגבה מזמן ראשון נימא לא ניתן ליכתב? א"ל הכי השתא התם נהי דלא ניתן ליכתב מזמן ראשון אבל ניתן ליכתב מזמן שני הכא לא ניתן ליכתב כלל, אלא הא דתניא *לשבח קרקעות כיצד הרי שגזל שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה והרי היא יוצאה מתחת ידו, כשהוא גובה, גובה את הקרן מנכסים משועבדים, ושבח גובה מנכסים בני חורין נימא לא ניתן ליכתב? הכי השתא התם אי למ"ד *ניחא ליה דלא ניקרייה גזלנא אי למ"ד ניחא ליה דליקום בהימנותיה: מפייס ליה למריה ומקיים ליה לשטריה הכא לאברוחי מניה קמכוין, שטרא מקיים ליה: **מתני'** *אין פוסקין על הפירות עד שיצא השער, יצא השער פוסקין, ואע"פ שאין לזה יש לזה. היה הוא התחילה לקוצרים פוסק עמו על הגדיש ועל העביט של ענבים ועל המעטן של זיתים ועל הביצים של יוצר ועל הסיד משישקעו בכבשן, ופוסק עמו על הזבל כל ימות השנה רבי יוסי אומר (א) אין פוסקין על הזבל אלא אם כן היתה לו זבל באשפה, וחכמים מתירים. ופוסק עמו בשער הגבוה רבי יהודה אומר אע"פ שלא פסק עמו בשער הגבוה *יכול לומר תן לי כזה או תן לי את מעותי: **גמ'** אמר ר' אסי אמר ר' יוחנן אין פוסקין על שער שבשוק. אמר ליה ר' זירא לר' אסי: אמר ר' יוחנן אפי' כדורמוס הזה? אמר ליה לא אמר ר' יוחנן אלא בשוק של עיירות דלא קביעי תרעייהו. (למאן) דסליק אדעתין מעיקרא דאמר ר' יוחנן אפי' כדורמוס הזה, אלא מתני' דקתני אין פוסקין על הפירות עד שיצא השער, יצא השער פוסקין היכי משכחת לה מתניתין? בחיטי דאכלבי וארבי דמשוך תרעיה טפי. ת"ר *אין פוסקין על הפירות עד שיצא השער, יצא השער פוסקין אע"פ שאין לזה יש לזה. היו חדשות מארבע וישנות משלש אין פוסקין עד שיצא השער לחדש ולישן. היו לקוטות מארבע ולכל אדם משלש אין פוסקין עד שיצא השער ללוקט ולמוכר. אמר רב נחמן פוסקין ללקוטות בשער הלקוטות, א"ל רבא לרב נחמן מ"ש לוקט דאי לית ליה, יזיף מלקוט חבריה, בעל הבית נמי יזיף מלקוט! א"ל בעל הבית זילא ביה מילתא למיזף מלקוט איבעית אימא מאן דיהב זוזי לבעל הבית, אפירי שפירי יהיב. אמר רב הונא אין לוין על שער שבשוק, אמר ליה רב יוסף בר חמא לרב ששת ואמרי לה רב יוסי בר אבא לרב ששת ומי א"ר הונא הכי והא בעי מיני' מרב הונא הני בני בי רב דיזפי בתשרי ופרעי בטבת שרי או אסיר, אמר להו הא חיטי בהיני והא חיטי בשילי אי בעי זבני ופרעי ליה? מעיקרא סבר רב הונא אין לוין, כיון דשמעה להא דא"ר שמואל בר חייא א"ר אלעזר לוין אמר איהו נמי לוין. תנו רבנן המוליך חבילה ממקום למקום מצאו חבירו ואמר לו תנה לי ואני אעלה לך כדרך שמעלין לך באותו מקום:

ברשות

יזיף מלקוט חבריה · אי לאו משום דמצי למיזף אע"ג דמצי למזבן אין חשוב שער לפסוק עליו:

אין לוין על שער שבשוק · ומסקנא דלוין לפי ה"ג דאיירי סאה בסאה [ב] מיירי ביש לו מעות ללוה דמצי זבין בשוקא או יש לו מעט כדרבי יצחק בסוף פירקא (דף עה:) יש לו סאה לוה עליה כמה כורים וק"ק למה לי שער רק שימצא פירות לקנות אפילו ביוקר ואית דגרסינן אין לוין על פירות שבשוק:

קלב א מיי' פכ"ג מהל' מלוה ולוה הל' ח סמג עשין עג טוש"ע ח"מ סי' לט סעי' ו וסי' קי סעי' א ג:

קלג ב מיי' שם פ"ט הל' א סמג לאוין קצג טוש"ע י"ד סי' קעה סעי' א:

קלד ג מיי' שם סמג שם טוש"ע שם סעי' ד:

קלה ד מיי' שם:

קלו ה מיי' שם הל' ה וסמג שם טוש"ע שם סעי' ז:

קלז ו מיי' שם הל' ד טוש"ע שם סעי' א:

קלח ז מיי' שם טוש"ע שם סעי' ג:

קלט ח ט מיי' שם טוש"ע שם סעי' ג:

קמ י מיי' שם פ"י הל' א ועיין בהשגות ובכ"מ סמג שם טוש"ע י"ד סי' קסב סעי' ג:

הגהות הב"ח

(א) במשנה ר' יוסי אומר לעולם אין פוסקין:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה תנה לי ואוליכנה ואעשה כו' · נ"ב דאל"כ שאין לו בנאה מותר בכל ענין וכ"כ תוס' עג א' בד"ה החמרים כו' והחמרים היו משתכרים כו' ועסי' קע"ז ס"א בהג"ה: [ב] תוס' ד"ה אין מיירי כו' · נ"ב אבל הרמב"ן כתב שהגאונים מתירין בכל ענין אם יצא השער וכ"ד רי"פורמנ"ס:

[לעיל ד' וש"נ]
[לעיל יד: ב"ב קנז: ע"ש ובפי' רשב"ם]
[לעיל טו:]
[לעיל סג:]
[עי' תוס' לקמן עד:]
[תוס' רפ"ו ע"ש]